

IEVA BĒRZIŅA

IET MŪŽS

Pa ziedošo ceriņu ceļu
Uz jasmīnu dārziem vasaras iet.
Smaržas lido gaisā
Un putni kā neprātā dzied...
Aiz lietus sienas, aiz mākoņu grēdas
Vēl pērkonī ducinās,
Auglīgi lieti līst.
Tad atnāks viršu laiks,
Un vasaras vārti būs ciet.
Ir izdzertas bērzu sulas,
Baudīts pieneņu medus
Un upeņu skābais vīns.
Uz lūpām bijis vēmeļu sūrumš
Un acīs izbrīns un spīts.
Tā izrit gads aiz gada.
Jau pelēki tīmekļi matos
Un prātā nāk rudens salnas.
Līdz tām ir jāpaspēj daudz:
Gan mīlēt, gan nīst,
Gan apnicības vainagus pīt,
Un izmētāt augstāko cerību koku zaros...
Iet mūžs!

RUDENS NOSKAŅAS

Es rudens elpā ieklausos: tas vējš, kas šalc,
Un aiznes mūsu sapņus dzērvēm līdz, vien atgriešanos solot.
Tik nemainīgs ir laika rats! Tas cerības un ilgas maļ
Ar vienaldzības gariem zobiem.
Lai ticam pavasarim, sniegpulksteņa zvanam,
Kas, spēka sasmēlies, ar sava zvana nedzirdamo skaņu
Liks dzērvēm atgriezties uz ligzdu mājām,
Un sniegs mums biķeri ar svaigo bērza sulu!
Lai gaidām jaunu pavasari,
Ar miķeļišu pušķi šodien mājot sveicienus!

* *

Dāvini man pieneņu pļavu, kad sniegputeņi sitas logā!
Uzcel sniegavīru, kad vasaras tveice!
Dāvini kaut ko neparastu ik dienas!
Brīnumus gribas, kas negaidot nāk...
Padari mani par putnu, kad kājas pinas pērnajā zālē,
Lai uzspurdzu gaisā, kur mākoņi ganās kā aitas debesu pļavās!
Es neparastuma vēlos. Dod iespēju redzēt neredzamo!
Dod spēku, kad nespēks lien dvēselē kā zaglis!
Esi ar mani! Pamani mani, kad migla ir bieza un ceļi tik slideni!

* *

Druvienas dižās alejas!
Aizlokās Kukažiņas ceļš.
Pavasaros pie centra dīķa
Lakstīgalas pogo, un rīta migla
Ceļas līdz māju jumtiem.
Druvienas Prēdeļi!
Atmiņā ieskanas Poruka dzeja...
Tepat Vecā skola un Kauja pie Knipskas.
Vējā dūcošais Pērļa sils
Ar Brūklenāju vainagu.
Un iemītās takas uz Silamačiem...
Viss tik dzīvs!
Viss turpinās kā atmiņās, kā sapnī
Druviens savus stāstus
Dzirdīgām ausīm stāsta.
Ieklausies!

TIRZMALIETES DZIMŠANAS DIENĀ PĀRDOMĀM

Kad dziesmā dzied par tevi - Tēvuzeme svētā,
Tad liekas - koki šalc kā sendienās,
Un gadu simti piestājas uz brīdi,
Lai ieklausītos vārdu burvībā.
Tu - Tīrzmalietes gars, tur debess mājās,
Uz dziesmu atsaucies un svētī tos,
Kas liepu lūku apavus no vecmāmuļas stāstiem zina
Un gadā māti – seno svētumu!
Vēl dziedam mēs par zaļo eglainīti,
(Kur tīklus pelēkos auž zirneklīt` s)
Un dziesma dzīvā pacilā un šūpo,
Un atkal jauno līdumnieku sauc.
Un notiek viss, kā senā dziesma sacīts:
Un kalna galā kokos baltais dievnams stāv,
Un zvana atkal klusu svētvakaru:
Ir Tavai dziesmai vēlēts saules mūžs.

**

Kad auksti vēji pūš un aizvēju grib sirds,
Es tevi, Latvija, par savu patvērumu saucu.
Kad svešos vēja auros izgaist horizonts un ceļš zem kājām zūd,
Es tavai priedei gribu pieglausties, un Jāņu pļavā atkal veldzēties.
Es dzīvē tikai Latviju par sava ceļa galamērķi izvēlos.
Man tālas zemes nevajag, man esi tu. Tu mana Latvija!

LĪDZ MĀJĀM TIK TĀLU...

Līdz mājām vēl tālu – atkal zib kilometri trakā skrējienā, un ar katru soli mans mērķis ir tuvāk un tuvāk. Es steidzos, jo mani gaida. Kad projām braucu uz jaunu dzīvi, es raudzījos bieži pār plecu atpakaļ, uz savām vecajām mājām... Tagad nezinu, kur manas īstās mājas: vai tur Latvijas ārēs, jau miglā iejukušas, zvaigžņu segu plecos uzmetušas? Vai varbūt mājas ir manā priekšā, kurp traucos uz saulaino un savu jaunatrsto zemi, lolotu un koptu vietu, ar manas Latvijas liepas dēlī iecirstu manis izvēlētu vārdu - „Manamāja”! Mana mazā jaunā māja! Lai vietējie ievēro un apskauž! Tur tagad rit mani rīti un atbrien vakari! Mani gaida saulaina māja ar gaišu logu, bet mana Latvijas ligzda ietinusies maigā miglā. To jūtu, bet neredzu... migla sedz skatu.

Reizēm to sapnī ieraugu zvaigžņotā debesu velvē... un nočukstu: „Mana labā vecā māja!” Man žēl, ka retāk sapņoju par savu bijušo māju. Reizēm karsta asara norit: es, Latvija, mīlēju tevi! Tā bija! Es pasaulē devos savu laimi atrast, pasauli redzēt. Vai satiku cerēto, un vai Latvijā kādreiz atkal būs manas mājas? Vai tu, līdzīgais izceļotāj, uz Īriju, Angliju, Holandi, Ameriku, Vāciju, atgriezīsies Latvijā? Vai pārnāksi? Vai, liepai pieklāviēs, slacīsi prieka asarām pelēkā koka stumbru? Vai varbūt Latvija būs tikai mūsu brīvdienu zeme?

Es nezinu, kā būs, bet esmu sapratusi vienu, - māja, tāpat kā īsta mīlestība ir viena... Tikai viena!

Zib kilometri trakā skrējienā, un es steidzos uz vietu, ko jūtu par savu glābiņu, cerību un saviem spārnēm. Tie kļūst arvien stiprāki. Saprotiet mani! Es tagad esmu citādāka nekā biju, es pieņemos spēkā un prātā, es augu citā zemē un nākotni zīlēju, Jaungadā lejot alvas laimītes kā toreiz bērniībā, un tulkoju tās.

Ak, piedod, Latvija! Ir taču tā, ka arī pamāti var iemīlēt un māti pieminēt, kad sirdi skumjas māc...